

Zorgniveau	Wat de school doet	Wat het CLB doet
Fase 0 Preventieve basiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - De school biedt leerlingen kansen om te ontdekken waar hun sterke kanten maar ook hun zwakke punten liggen. - De school zorgt ervoor dat ook kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en (hoog) begaafde leerlingen inspanningen leveren en de juiste werk- en leerhouding ontwikkelen <ul style="list-style-type: none"> ✓ Leren werken met schema's ✓ Hoofd- en bijzaken onderscheiden ✓ Een probleem in deelproblemen opdelen ✓ Planmatig werken ✓ Gerichte vragen stellen ✓ ... - De school creëert een stimulerende leeromgeving, waarbij de leerbereidheid en leergierigheid van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en (hoog)begaafde leerlingen aangesproken wordt. - De school gaat adequaat om met verschillen in begaafdheid tussen leerlingen. Werkvormen: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Differentiatie (tempo, moeilijkheidsgraad, oplossingsniveau en -wijze) ✓ Coöperatief leren ✓ Zelfstandig werken (contractwerk) - Tijdig opvangen van risicosignalen (onderpresteren, faalangst, werkhoudingsproblemen, niet leeftijdsadequaate gedrag) en opvolging in leerlingdossier. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning bij de uitbouw van een leerlingvolgsysteem
Fase 1 Verhoogde zorg	<ul style="list-style-type: none"> - De leerkracht signaleert op een intern zorgoverleg een vermoeden van <ul style="list-style-type: none"> ✓ Leervoorsprong ✓ Onderpresteren ✓ Ongewenst of onrustwekkend gedrag ✓ Lage betrokkenheid - Tijdens een gesprek met leerling en ouders kan bijkomende informatie verzameld worden. - Op basis daarvan worden onderwijs- en opvoedingsbehoeften bepaald. - De aanpak in de klas wordt bijgesteld via het gewone onderwijsaanbod en wordt aangepast aan de behoeften van leerlingen via differentiatie, ondersteunende maatregelen of aangepast materiaal. Afwegen van wenselijke en mogelijke maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Compacten ✓ Verrijksleerstof aanbieden (verdieping of verbreding) ✓ Leerstof met hogere moeilijkheidsgraad ✓ Aangepaste instructiewijze ✓ Projectwerk dat aansluit bij de interesse van de leerling ✓ Stimuleren van nieuwe interesses ✓ ... 	<ul style="list-style-type: none"> - Indien mogelijk/wenselijk: aanreiken van geschikte hulpmiddelen en materiaal
Fase 2 Uitbreiding van zorg	<ul style="list-style-type: none"> - Mogelijke redenen om te starten met uitbreiding van zorg: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Te grote discrepantie tussen de prestaties van de leerling en zijn klasgenoten ✓ Blijvende gedrags- en emotionele problemen (demotivatie, schoolmoeheid, onbehagen) ✓ Vermoeden van ontwikkelings- of leerstoornissen 	<ul style="list-style-type: none"> - Traject van handelingsgerichte diagnostiek dat leidt tot een gericht advies aan leerling, ouders en leerkracht. - Inventariseren van beschermende en risicofactoren. - Indicerende en/of onderkende onderzoeksvragen. - In de diagnostiek wordt rekening gehouden met: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Begaafdheidsfactoren

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Onduidelijkheid of onenigheid over het vermoeden van cognitief sterk functioneren - De (zorg)leerkracht stelt een gerichte vraag om ondersteuning op het MDO. - Opmaak van een individueel handelingsplan in overleg met de CLB-medewerker. - Bij de aanpak van peuters en kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong zijn empathie, begrip, wederzijds respect en differentiatie de sleutelwoorden. Eventueel kan vlugger ingespeeld worden op een spontane interesse voor letters en cijfers (werken aan leer-voorwaarden). - De beslissing om een kleuter vervroegd te laten overstappen naar het lager onderwijs, gebeurt steeds in overleg met alle betrokkenen (kind, ouders, leerkrachten, directie en CLB). Dit kan indien de kleuter <ul style="list-style-type: none"> ✓ In het kleuteronderwijs een grote ontwikkelingsvoorsprong heeft ✓ Emotioneel en sociaal aansluiting vindt bij zijn nieuwe klasgenoten - In de lagere school voorziet de school specifieke werkvormen die tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van hoogbegaafde leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zelfstandig werk ✓ Peer tutoring ✓ Projectwerking ✓ Extra-curriculaire materialen zoals schaken, tangrammen, ... ✓ Kangoeroeklas - In het lager onderwijs zijn drie vormen van differentiatie mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Compacten ✓ Verrijken (verdiepen en verbreden) ✓ Versnellen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Niet-cognitieve persoonlijkheidsfactoren ✓ Prestatiegebieden ✓ Omgevingsfactoren - Specifieke aandacht voor vormen van onderpresteren: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Absoluut / relatief ✓ Situationeel / chronisch - Formuleren van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. - Ondersteuning bieden bij de opmaak van het handelingsplan . - Een advies om vervroegd in te stappen in het lager onderwijs wordt schriftelijk meegedeeld aan de ouders op een daartoe voorzien document. - Bij het samengaan van cognitief sterk functioneren en een leer- , ontwikkelings- , gedrags- en/of emotionele stoornis neemt het CLB de rol van draaischijf op zich.
<p>Fase 3 Overstap naar school op maat</p>	<p>n.v.t.</p>	<p>n.v.t.</p>
<p>Verwachte ondersteuning door PBD:</p>		